

Handläggare
Elina Saxelin
Telefon: 08-50825030**Till**
Socialnämnden
2025-06-10

Inriktning av medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor 2026 samt redovisning av lokala utvecklingsprojekt som avslutats under 2024

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner redovisning av lokala utvecklingsprojekt 2024.
2. Socialnämnden godkänner förslag till inriktning av medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor 2026.
3. Ärendet delges samtliga stadsdelsnämnder.

Sammanfattning

Socialnämndens arbete med forskning och utveckling (FoU) ska bidra till att stötta utvecklingen av stadens socialtjänst. I detta ingår lokala utvecklingsmedel (LUM) till projekt och medel för utveckling och lärande genom studieresor (MUL) som syftar till att utveckla socialtjänsten och öka kunskapen om arbete med olika målgrupper.

För 2024 beviljades åtta ansökningar om LUM, varav fem för nya projekt och tre som fortsättning på påbörjade projekt. Inriktningar rörde olika områden, som digitalt stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning, utveckling av former för brukarmedverkan och metoder för att stärka samarbete med skolan. Därtill beviljades åtta ansökningar om MUL för studieresor under 2024 bland annat till Göteborg, Antwerpen och London.

Inför 2026 föreslår socialförvaltningen att LUM, som ska bidra till utveckling och strategiskt värde för stadens socialtjänst, även ska kunna användas för att prova nya arbetssätt och bidra till uppfyllandet av ett eller flera av delmålen i projektet Framtidens socialtjänst. Prioriterade områden att ansöka om är förebyggande insatser, klientcentrering, samordning av stöd och insatser, samt behovskartläggningar och utvärderingar.

Utlysningen för 2026 års medel öppnade den 5 maj 2025 och föreslås pågå till den 3 september 2025. Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslag på inriktning av LUM och MUL 2026, samt redovisning av lokala utvecklingsprojekt år 2024.

SocialförvaltningenStorforsplan 36
Box 44
123 21 Farsta
Växel 08-50825000
Fax
socialforvaltningen@stockholm.se
<https://start.stockholm>

Bakgrund

Socialnämndens arbete med forskning och utveckling (FoU) ska bidra till utveckling av socialtjänsten och till bättre resultat för brukarna. FoU-arbetet ska främja evidensbaserad praktik och insatser som bygger på bästa tillgängliga kunskap samt vara praktiknära, ha ett tydligt Stockholmsperspektiv och vara ett komplement till statliga myndigheters forskning. Medel för forskning och utveckling inom socialtjänstens verksamhetsområde avsätts i nämndens budget utifrån erforderliga beslut. Dessa medel kan användas till satsningar på både stadsövergripande och lokal nivå. LUM och MUL är ett sätt främja lokalt utvecklingsarbete inom socialtjänstens område och bidrar till möjlighet för stadsdelsnämnder och socialnämndens verksamheter att utveckla praktiknära kunskap genom projekt och studieresor.

Projekt och studieresor som beviljas medel genomförs lokalt med stadsdelsnämnd eller socialnämnd som ansvarig för projektledning och genomförande. Socialnämndens FoU-verksamhet ger processtöd utifrån projektens behov, inför ansökan, under förstudie och genomförande samt vid implementering av projekt.

Ärendet

Redovisning av lokala utvecklingsmedel (LUM) 2024

Totalt beviljades åtta ansökningar LUM för 2024 varav fem för helt nya projekt, två ansökningar för år två och en för år tre. För de projekt som avslutades 2024 bifogas slutrapporter ihop med relaterade dokument, se bilaga 1 - 4.

Ansökningar år ett

1. *Digital Lots för samsjukliga*, Farsta stadsdelsnämnd.
Syftet är att minska det digitala utanförskapet för målgruppen samsjukliga så att de kan ta del av stöd och ersättningar de har rätt till. Det förväntas stärka målgruppens möjligheter att svara upp mot socialtjänstens och andra myndigheters förväntningar kring delaktighet i utrednings- och bedömningsprocessen. Det är också ett sätt att öka målgruppens delaktighet i samhällslivet och delta på lika villkor.
2. *Viewpoint inom socialpsykiatrien – Ett digitalt kommunikationsstöd*, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd.
Idén för projektet avser kunna bidra till att utveckla nya arbetssätt för uppföljning av socialtjänstens insatser och öka användandet av digitalt stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning inom socialtjänsten. Inom ramen för projektet ska frågor för uppföljning av socialtjänstens insatser tas fram. Vidare ska en anpassning göras av det befintliga digitala stödet Viewpoint, ett verktyg som idag

- används i stadens samtliga stadsdelsnämnder för att öka barns delaktighet vid utredning och uppföljning.
3. *Framtidens socialtjänst – i samskapande med brukarna*, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.
Syftet är att utveckla former för brukarmedverkan och vad det innebär i praktiken. Syftet är också att utveckla metoder och verktyg för en förvaltningsövergripande struktur/arbetssätt för att involvera brukare i utvecklingsarbeten.
 4. *Hur kan brukare och personal förstå varandra bättre?* Kungsholmens stadsdelsnämnd.
Projektet avser att kvalitativt kartlägga vilka kommunikationsbehov samt eventuella hjälpmedel personer med intellektuell funktionsnedsättning, autism och autismsliknande tillstånd är i behov av. Det långsiktiga målet är att ta fram arbetsmetoder och kartlägga relevanta hjälpmedel för att ge brukare bättre möjligheter till att förstå omvärlden med hjälp av personalen.
 5. *Familjeorienterat boendestöd*, Skarpnäck stadsdelsnämnd.
Projektets målgrupp är familjer där föräldrar har en egen problematik som medför ökad risk för försummelse och/eller att barnet får ansvar som omsorgsgivare gentemot familjemedlemmar. Syftet är att utveckla ett familjeorienterat och målgruppsanpassat boendestöd som upplevs tillgängligt och hjälpsamt för familjerna. Syftet är också att utveckla arbetssätt och rutiner inom socialtjänstens barn och ungdomsverksamhet och vuxenverksamhet som bidrar till att familjerna uppmärksammas och erbjuds ett stöd mer anpassat efter behov och förmåga.

Ansökningar år två

1. *Tidigt stöd till minderåriga EU-medborgare*, Norra innerstadens stadsdelsnämnd (slutredovisning).
Syftet har varit att utveckla ett handläggarstöd för återföring av minderåriga EU-medborgare som vistas i gatumiljö till sin stadigvarande hemvist och på så vis minska risken för utsatthet i riskmiljöer och bristande omsorg.
Handläggarstödet arbetades fram under det första projektåret. Under år två har stödet förfinats och spridits för bred tillämpning. För komplett slutrapport respektive framtaget handläggarstöd, se bilaga 1 och 2.
2. *Prata om det-barn som anhöriga*, Södermalms stadsdelsnämnd.
Syftet med projektet är att utifrån universell prevention lyfta frågan om barn som anhöriga till föräldrar med missbruk

och/eller psykisk ohälsa. Detta har genomförts genom att familjebehandlare och fältassistenter besöker elever i årskurs fem. Besöken ingår i ett program om sju träffar där stort fokus ligger på relationsskapande tid med eleverna. Målet är att sprida kunskap och bryta tabu och stigma kopplat till dessa frågor. Ett sekundärt mål är också att stärka samarbetet med skolan.

Ansökningar är tre

1. *Utveckla arbetssätt och metoder för strukturerad samverkan och parallella insatser för rehabiliteringsärenden på ekonomiskt bistånd,*

Järva stadsdelsnämnd (slutredovisning).

Syftet med projektet har varit att utveckla en samverkansmetod mellan vårdenheter och enheten för ekonomiskt bistånd, kring klienter/patienter som har nedsatt arbetsförmåga till följd av ohälsa men som saknar sjukpenningsgrundande inkomst och är aktuella hos någon av parterna. Genom projektet har en sammanhängande arbetsprocess kring målgruppen arbetats fram (se bilaga 4). Arbetsprocessen har fått särskilt goda resultat med vårdcentraler där en rehab-koordinator varit med från projektstart. Vårdval Stockholm har varit en utmaning men då arbetet fortlöper har frågan prioriterats och projektet har bjudits in till klustermöten.

För komplett slutrapport och dokument som beskriver arbetsprocessen, se bilaga 3 och 4.

Samtliga fem projekt som beviljats medel för år ett har beviljats fortsatta medel för år två under 2025. Vidare har *Prata om det*, i Södermalms stadsdelsnämnd beviljats medel för ett tredje och sista projektår under 2025.

Redovisning av medel för utveckling och lärande (MUL) 2024
Åtta ansökningar från fyra olika stadsdelsnämnder och socialnämnden, beviljades MUL under 2024.

Följande resmål beviljades:

1. *Kriscentrum för män (KCM), Göteborgs socialkontor i område nordväst.* Enskede-Årsta Vantör stadsdelsnämnd.
2. *Opengroeningen, Antwerpen Belgien.* Enskede- Årsta- Vantör stadsdelsnämnd.
3. *LSS-verksamheter, Göteborgs stad.* Farsta stadsdelsnämnd.
4. *NHS barn och ungdomsvård, London, UK¹.* Farsta stadsdelsnämnd.

¹ Ursprungligt beviljat resmål var Torneå, Finland och verksamheter som arbetar med nätverksarbete men reviderades efter inkommen och godkänd förfrågan.

5. *Individ- och familjeomsorg, Gotland. Hässelby-Vällingbys stadsdelsnämnd.*
6. *Göteborgs stad samt Samordningsförbundet Göteborg. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.*
7. *Stadskontoret, Malmö stad. Kungsholmens stadsdelsnämnd.*
8. *IFO Mottag och Funktionsstödsförvaltningen, Göteborgs stad. Socialnämnden.*

Förslag på inriktning för lokala utvecklingsmedel 2026

Omställning pågår i stadens socialtjänst i och med den nya socialtjänstlagen som föreslås i den statliga propositionen En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop 2024/25:89). Inom ramen för detta ska socialnämnden fortsätta att stärka arbetet med tidiga insatser och en mer kunskapsbaserad socialtjänst.

För att bidra till arbetet med omställningen föreslås i år vissa förändringar i utlysningen gällande kriterier och prioriterade områden. Framförallt har ett huvudkriterium fått tillägget att projekt, utöver prövning av nya arbetssätt, också ska bidra till ett eller flera av stadens delmål för omställningen till framtidens socialtjänst. (För komplett beskrivning av delmål, se bilaga 5. Övergripande målsättningar och delmål). Därtill föreslås att medel kan sökas för att genomföra behovskartläggningar eller målgruppsanalyser, respektive för att följa upp eller utvärdera specifika insatser, arbetssätt, metoder eller program.

Huvudkriterier är obligatoriska för att ansökan ska beviljas. Prioriterade områden är inte obligatoriska, men projekt med någon av dessa inriktningar prioriteras i urvalsprocessen.

Huvudkriterier

1. Projekt ska bidra till utveckling och strategiskt värde för stadens socialtjänst.
2. Projekt ska prova nya arbetssätt och bidra till uppfyllande av ett eller flera framtagna delmål inom ramen för omställningen till framtidens socialtjänst. (Se bilaga 5.)
3. Undantag föreslås gälla projekt som beviljats medel i 2025 års utlysning och avser att söka fortsatta medel för projektår två respektive tre.

Prioriterade områden

1. Projekt med avsikt att testa förebyggande insatser och/eller tidigt stöd
2. Projekt med syfte att stärka klientcentrering i organisationens arbete
3. Projekt med syfte att förbättra samordningen av stöd/insatser för klient/brukare

4. Projekt med syfte att genomföra behovskartläggningar eller målgruppsanalyser, respektive för att följa upp eller utvärdera specifika insatser, arbetssätt, metoder eller program

Utllysning och beslut LUM och MUL

Utllysningen för 2026 års medel öppnade den 5 maj, 2025 och föreslås pågå till den 3 september 2025. Förutsatt att medel för LUM och MUL avsätts i socialnämndens budget för 2026 föreslår socialförvaltningen tillsammans med FoU-rådet till socialnämndens sammanträde i december, vilka projekt som bör beviljas utvecklingsmedel.

Finansiering och beslut om LUM och MUL

Ett lokalt utvecklingsprojekt kan maximalt beviljas 500 000 kr per år. LUM kan beviljas för projekt under 1-3 år men ansökan om medel måste göras årligen. Varje stadsdelsnämnd kan beviljas medel för högst två lokala utvecklingsprojekt och två studieresor per år.

I Stockholms stads budget för 2025 går att läsa att nämnder ska använda, stödja och främja klimatsmarta transportsätt och på motsvarande sätt beakta flygets negativa klimatpåverkan. Utifrån detta kan MUL-ansökningar för studieresor med klimatsmarta transportsätt komma att prioriteras i urvalsprocessen.

Beviljade LUM eller MUL-medel som av någon anledning inte kan användas ska återbetalas till socialnämnden. Detta ska meddelas så snart som möjligt men senast den 2 juni 2026.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 4 juni och funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av ärendet den 5 juni.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslag till inriktning av lokala utvecklingsmedel för projekt och studieresor 2026 samt redovisning av lokala utvecklingsprojekt år 2024.

Ärendet delges samtliga stadsdelsnämnder.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Slutrapport LUM. *Tidigt stöd till minderåriga EU-medborgare*, Norra innerstaden, stadsdelsnämnd.
2. Handläggarstöd i arbetet med minderåriga EU-medborgare som vistas i gatumiljö. Norra innerstaden stadsdelsnämnd.
3. Slutrapport LUM. *Utveckla arbetssätt och metoder inom området rehab*, Järva stadsdelsnämnd.
4. Processbeskrivning. *Verktygslåda för områdets rehabarbete*. Järva stadsdelsnämnd.
5. Övergripande målsättningar och delmål. *Framtidens socialtjänst*. Socialnämnden.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-05-28
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-05-28